

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

ZGODOVINSKA SPREMEMBA

Na letošnji veliki petek so italijanske čete zasedle del slovenskega ozemlja. Vodstvo Kr. Komisariata je prevzel gospod Emilio Grazioli. S svojim ljubeznivim nastopom, z velikim razumevanjem in obzirnostjo je pokazal vrline velikega državnika in si zato pridobil veliko naklonjenost slovenskega ljudstva.

Dne 3. maja pa nas je vse presenetila posebna radostna novica. G. Civilni Komisar je sprejel zastopnike slovenskih gospodarskih in kulturnih ustanov ter jim prebral Kraljevi odlok. Po tem odloku se onemu delu slovenskega ozemlja, ki ga je zasedla italijanska vojska, podeljuje avtonomna ustava. Ustanavlja se Ljubljanska pokrajina pod vrhovno oblastjo Rima. Vrhovno oblast bo izvrševal Visoki Komisar, kateremu bo pomagal sosvet 14 zastopnikov slovenskega ljudstva. S tem modrim odlokom nam je Duce zagotovil narodni obstoj, za kar so predstavniki slovenskega naroda izrazili čustva vdanosti in hvaležnosti Kralju in Cesarju ter Duceju. Z zlatimi črkami bo zapisan v zgodovini 3. maj 1941 in hvaležnost Slovencev italijanskemu narodu ne bo izostala.

V okviru te avtonomne ustave bo la-

hko delovalo tudi naše zadružništvo. Na sestankih zadružnih zvez so izjavili zastopniki Visokega Civilnega Komisariata, da bo Italija storila vse, da se slovensko zadružništvo, ki je zaradi razkosanja slovenskega ozemlja utrpelo občutno škodo, okrepi in razraste zopet v močno gospodarsko silo, ki bo lahko koristila svojemu narodu. Pri Zadružni zvezi so se oglašili zastopniki Zveze kmetijskih kreditnih zadrug za celo Italijo iz Rima, kakor tudi zastopniki delavskega zadružništva iz Trsta. Vsi so pokazali izredno ljubeznivost in vso pripravljenost za medsebojno zadružno sodelovanje.

Omeniti moramo tudi dejstvo, da je zadružništvo v Italiji odlično razvito. Fašistična Italija se za dvig gospodarskega blagostanja kmeta, delavca in obrtnika poslužuje tudi zadružništva.

Z zaupanjem glejmo torej tudi mi v prihodnost. Poživimo delovanje naših zadrug vsak na svojem mestu in po svojih najboljših močeh. Z iskrenim sodelovanjem z italijanskimi oblastmi, kakor tudi z italijanskimi zadružnimi zvezami, ki so že do sedaj pokazale tako veliko razumevanje za naše potrebe, bomo tudi v bodoče delali za dobro našega človeka.

ZVEZINE OBJAVE

1. »Narodni gospodar«, naše glasilo, moremo odslej pošiljati le še zadrugam v Ljubljanski pokrajini. V tej pokrajini pa se nahaja le 20 odstotkov vseh zadrug, ki jih je Zveza imela v svojem članstvu pred okupacijo. Zaradi tega smo prisiljeni, da »Narodni gospodar« skršimo na najmanjši obseg, to je na Zvezine objave in na razglase glavnih skupščin.

2. Storno 30% kvote. V izvlečku od 31. decembra 1940 smo posojilnicam prenesli 30% kvoto z njihovega starega na njihov novi račun. Napravili smo to v pričakovanju, da bomo pri normalnih razmerah kljub temu prenosu mogli ohraniti popolno likvidnost glede izplačila novih računov. Žal pa so nastopile drugačne razmere, kot smo računali. Zato smo bili prisiljeni prenos 30% kvote s starega na novi račun stornirati z valuto 1. januarja 1941. O tem smo zadruge obvestili s posebno okrožnico z dne 17. aprila in priložili tudi knjižno noto glede storna. Ker pa verjetno nekatere zadruge te naše okrožnice in knjižne note niso sprejele, obveščamo posojilnice o stornu še tu in jih prosimo, da se pismeno obrnejo na nas zaradi duplikata knjižne note glede storna, če je niso doslej sprejele.

3. Skupščine zadrug na ozemlju Ljubljanske pokrajine se morejo nemoteno vršiti. Ne bo ovire glede objav skupščin, ker bo »Narodni gospodar« izhajal, zasedbene oblasti pa same želijo, da gospodarsko življenje brez zastoja teče dalje, zaradi česar se morajo vršiti tudi redne skupščine. Sicer pa tudi veljavni zakon predpisuje skrajni rok za odobritev računov do 30. junija.

4. Pomoč pri sestavi sklepnih računov bo Zveza nudila zadrugam kot doslej. Če imajo zadruge potrebna preddela (izpiske vlog, izpiske posojil, inventurne spiske itd.) že narejene, tedaj je mogoče, da se sklepni računi sestavijo na sedežu Zveze. V takem primeru so stroški za pomoč pri sestavi računov dosti manjši. Zadruge pa, ki želijo, da se jim za sklepne račune pošlje pomoč na sedež zadruge, naj se obrnejo pismeno na Zvezo.

5. Podaljšanje zaščite je postalo, oziroma bo postalo potrebno za vse tiste posojilnice, katerim je rok zaščite že potekel ali jim v bližnji bodočnosti poteče. Zato je Zveza v imenu včlanjenih posojilnic napravila prošnjo na g. Kraljevega Civilnega Komisarja, da se vsem zadrugam podaljša zaščita glede starih obveznosti za nedoločen rok. O rešitvi prošnje Vas bomo obvestili.

6. Izvoz in uvoz lir in dinarjev. Opozarjamo še enkrat na točko 2. naše okrožnice od 3. maja, da je prepovedano izvažati iz ozemlja italijanske zasedbe lire in dinarje v ostalo jugoslovansko ozemlje, kakor tudi obratno.

Popis gospodarskih zadrug

Tej številki »Narodnega gospodarja« so priložene statistične pole z vprašanji v slovenskem in italijanskem jeziku. Na vsa ta vprašanja točno odgovorite ter nam izpolnjeno in podpisano tiskovino nemudoma vrnite! Visoki Komisarjat Ljubljanske pokrajine potrebuje podrobne podatke o vsaki posamezni zadrugi, predvsem pa stanje terjatev, ki jih imajo posamezne zadruge napram fizičnim ali pravnim osebam na ozemlju

izven italijanske zasedbe. Zato je v interesu vsake zadruga, da vse rubrike pravilno in pregledno s črnilom izpolni. Večinoma boste izpolnili le slovenski del pole in bomo italijanski prevod oskrbeli pri Zvezi. Če na kako vprašanje ne veste odgovoriti, nam sporočite to v spremnem pismu, s katerim nam boste vrnili tiskovino. Prosimo, da smatrate to stvar za nujno, da moremo zadevo predložiti komisariatu, da tako tudi nam olajšate delo.

Dajemo nekaj pojasnil za izpolnitev tiskovine. Na vprašanje »Skupina« napišite, ali je zadruga kreditna, nabavna in prodajna, ali živinorejska itd. — »Sedež centrale« je vedno sedež zadruga. — Pri »jamstvu« navedite, kolikokratno je jamstvo, če je zadruga z omejenim jamstvom. — »Vplačana združna glavnica« je znesek vplačanih deležev po zadnji bilanci. — Pod »Združni deleži« navedite višino deleža v smislu pravil. — Vprašanja, ki sledijo, zadevajo predvsem samo tiste zadruge, katerih področje je zaradi zasedbe razdeljeno, tako da so bodisi člani, bodisi zaloge ali terjatve ostale deloma na ozemlju Ljubljanske pokrajine, deloma pa izven tega ozemlja. Na drugi strani statistične pole je treba zopet točno odgovoriti, kje se nahajajo nepremičnine, premičnine, zaloge, kje ima zadruga denarne naložbe, posojila, dolgove, in pri tem paziti zlasti na to, ali so dotični kraji na ozemlju Ljubljanske pokrajine ali ne. Vrednost nepremičnin in premičnin navedite po bilančni vrednosti; če pa je ta morda nižja od prometne vrednosti, pa po prometni vrednosti. Vendar pa je treba vedno pripomniti, katero vrednost ste navedli. N. pr.: Vrednost nepremičnin znaša Din 100.000.— po bilanci za leto 1940, ali pa Din 100.000.— po pro-

metni vrednosti. Vse podatke navedite seveda po bilanci za leto 1940. Le v slučaju, da zadruga še nima bilance za leto 1940, vzamete podatke iz bilance za leto 1939.

Odreda Kr. Komisarja o izplačevanju hranilnih vlog in tekočih računov

16. V. 1941 je stopila v veljavo odredba, da se izplačujejo pri zadrugah hranilne vloge in tekoči računi, naloženi pred 15. aprilom 1941, v mejah razpoložljivih sredstev in dodatno k že izvršenim izplačilom po saldih, ugotovljenih 15. aprila 1941, po sledeči lestvici:

- 1.000.— Din na naložbe do 10.000 Din,
- 1.250.— Din na naložbe do 30.000 Din,
- 1.500.— Din na naložbe do 50.000 Din,
- 2.000.— Din na naložbe nad 50.000 Din.

Pravica prostega razpolaganja s hranilnimi naložbami od 15. aprila 1941 dalje se razširja tudi na tisti del pred tem dnem položenih naložb, za katerega se izplačilo ni zahtevalo, kakor je bilo dovoljeno po prejšnji naredbi.

Odredba velja za čas do 15. VI. 1941.

Poročilo nadzornega odbora na skupščini

Tako upravni kakor tudi nadzorni odbor morata podati na skupščini pismo poročilo o svojem delovanju. Opozoriti hočemo tu na eno točko, ki jo po večini poročila nadzornih odborov ne vsebujejo, to je, da mora tudi nadzorni odbor v svojem poročilu predlagati, kako naj se razdeli poslovni prebitek ali popolni morebitna zguba in da mora zlasti nadzorni odbor predlagati tudi skupščini, da se obema odboroma podeli razrešnica. Brez tega predloga skupščina ne more sklepati o podelitvi razrešnice.

VABILA NA SKUPŠČINE

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta skupščina ob navedenem času ne bila sklepna, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu druga skupščina, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Tudi velja pri vseh vabilih, pri katerih ni izrecno drugače določeno, sledeči dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje skupščine. 2. Poročilo upravnega odbora. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Sklepanje o revizijskem poročilu. 5. Odobritev sklepnega računa. 6. Sklepanje o uporabi poslovnega prebitka, oziroma o pokritju poslovne zgube. 7. Predlogi in pritožbe zadržnikov. 8. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru. 9. Volitev upravnega odbora in namestnikov. 10. Volitev nadzornega odbora in namestnikov. 11. Določitev skupne vsote: a) do katere se sme zadruga zadolžiti; b) hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti; c) najvišjega zneska posojila ali kredita, ki ga sme zadruga dati posameznemu zadržniku. 12. Slučajnosti.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice na Blokah, z. z. n. j., bo 15. junija 1941 ob 15. uri v poslovnih prostorih pri Fari.

Redna skupščina Ljudske hranilnice in posojilnice v Crnomlju, z. z. n. j., bo v ponedeljek 2. junija 1941 ob 10. uri v uradnih prostorih.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Dobrničah, z. z. n. j., bo 25. maja 1941 ob 16. uri v poslovnih prostorih v Dobrničah.

Redna skupščina Mlekarske zadruge v Dobrničah, z. z. o. j., bo 25. maja 1941 ob 17. uri v poslovnih prostorih hranilnice v Dobrničah.

Redna skupščina Nabavne in prodajne zadruge v Dobrničah, z. z. o. j., bo 25. maja 1941 ob 18. uri v poslovnih prostorih hranilnice v Dobrničah.

34. redna letna skupščina Hranilnice in posojilnice v Dobu, z. z. n. j., bo 2. junija 1941 ob 15. uri v Domu.

Redna XXXII. skupščina Hranilnice in posojilnice v Hotedršici, z. z. n. j., bo 26. maja 1941 ob 15. uri v poslovnih prostorih zadruge.

Redni letni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Igu, z. z. n. j., bo v nedeljo 25. maja 1941 ob 16. uri v uradnih prostorih.

Redni občni zbor Gospodarske zadruge Vajenški dom v Ljubljani bo 25. maja 1941 ob 10. dopoldne v poslovnih prostorih zadruge.

Redna skupščina Nabavne in prodajne zadruge tesarskih mojstrov v Ljubljani, z. z. o. j., bo v torek 27. maja 1941 ob 17. uri v restavraciji »Novi svet« na Gosposvetski cesti.

Četrta redna skupščina Vzajemne kreditne zadruge v Ljubljani, z. z. o. j., bo 29. maja 1941 ob 17. uri v prostorih Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Loškem potoku, z. z. n. j., bo 25. maja 1941 ob 4 popoldne v župnišču.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Preserju, z. z. n. j., bo v nedeljo 25. maja 1941 ob 15. uri v uradnih prostorih v Preserju.

Redna skupščina Kmečke hranilnice in posojilnice v Radovljici, z. z. n. j., bo 25. maja 1941 ob 14. uri v zadržni hiši št. 61 v Radovljici.

Redna letna skupščina Nabavne in prodajne zadruge v Ribnici, z. z. o. j., bo v nedeljo 25. maja 1941 ob pol 8 zjutraj v dvorani Hranilnice in posojilnice v Ribnici.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Starem logu, z. z. n. j., bo 2. junija 1941 ob 15. uri v uradnem prostoru.

Redni letni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jakobu ob Savi, z. z. n. j., bo v nedeljo 25. maja 1941 ob 3 popoldne v uradnih prostorih.

Redna skupščina Mlekarske zadruge v Šent Lovrencu, z. z. o. j., bo 2. junija 1941 ob pol 4 popoldne v poslovnih prostorih.

Redna skupščina hranilnice in posojilnice v Št. Petru pri Novem mestu, z. z. n. j., bo 25. maja 1941 ob 7.15 v poslovnih prostorih zadruge.

Redna skupščina Hranilnice in posojilnice v Brusnicah pri Novem mestu, z. z. n. j., bo v nedeljo 29. junija 1941 ob 10. dopoldne na sežehu zadruge.

XXI. redna skupščina Ljudske posojilnice v Novem mestu, z. z. n. j., bo v ponedeljek 16. junija 1941 ob 15. uri v prostorih posojilnice.

XIII. redna skupščina Stavbne zadruge Prosvetni dom v Novem mestu, z. z. o. j., bo v ponedeljek 25. junija 1941 ob 17. uri v prostorih Ljudske posojilnice v Novem mestu.

*

Likvidacijski občni zbor Strojne zadruge v Biški vasi, z. z. o. j., v likvidaciji, bo 25. maja 1941 ob 3 popoldne v prostorih g. Opara v Biški vasi. Dnevni red: 1. Poročilo likvidatorjev. 2. Razrešnica načelnstvu. 3. Slučajnosti.

Člani Zadružne zveze dobivajo list brezplačno • Cena listu za naročnike 25 din na leto. • Rokopisi naj se pošiljajo na naslov uredništvo „Narodnega gospodarja“ v Ljubljani, Zadružna zveza. Rokopisi se ne vračajo • Izdajatelj Zadružna zveza v Ljubljani • Odgovorni urednik dr. E. Čeferin v Ljubljani • Za Zadružno tiskarno M. Blejec v Ljubljani.